

Pas op met ratten- en muizenvergif

Maria Quist

Een paar weken geleden kreeg ik een telefoontje van een meneer uit Drenthe met de volgende vraag: is er gevaar voor (doorvergiftiging) van uilen en roofvogels bij het bestrijden van ratten en muizen met vergif. Hij had veel last van bovengenoemde dieren in zijn kippenhok. Ze vraten het kippenvoer en de eieren op en de ratten vielen ook kuikens aan. Hij probeerde het probleem op te lossen door rijkelijk met gif te werken. Achter zijn huis lag een grote tuin met een stuk bos, waarin een Ransuil en een Buizerd hun nest hadden. Inmiddels had hij op zijn terrein een dode Ransuil en een dode Buizerd gevonden. Na lezing van een krantenartikel over vergiftigde roofvogels vroeg hij zich berouwwol af of zijn rattenvergif de reden kon zijn geweest van de dood van deze vogels.

De dieren waren ten tijde van het telefoongesprek inmiddels enkele maanden dood en begraven, dus er viel niets meer te onderzoeken. Maar het zou inderdaad heel goed kunnen. Wanneer roofvogels bij herhaling muizen of ratten eten die vol vergif zitten, lopen ze zelf ook kans om het loodje te leggen. Doorvergiftiging wordt dit genoemd. Bij het ID-DLO, waar dode roofvogels op de doodsoorzaak worden onderzocht, is dit verschijnsel bekend. Het aangetroffen gifgehalte in de dode dieren is lager dan bij rechtstreekse vergiftiging, maar ook lagere doseringen, wanneer deze met regelmaat terugkomen, kunnen uiteindelijk leiden tot de dood.

Hoe het probleem van de ongenode gasten op te lossen zonder de niet bedoelde dood van uilen en roofvogels te veroorzaken? Allereerst is het belangrijk om te weten **waarom** deze kippeneigenaar zoveel last had van "ongedierte". Zijn eveneens kippenhoudende buurman had nooit problemen. Ik vroeg hem hoe hij voerde en hij vertelde dat hij de voerbakken dag en nacht gevuld hield voor zijn dieren. Tafeltje dekje dus voor zijn kippen en eenden, maar ook voor ratten en muizen. Ik heb hem aangeraden om twee keer per dag te voeren en wat overblijft, nadat de dieren voldoende hebben gegeten (na plm. 15 minuten), te verwijderen. Verder haalde hij de eieren uit de legbak wanneer het hem (of zijn vrouw) uitkwam. Er lagen soms meer lege dan volle doppen. Kippen leggen in de regel 's morgens. De eieren moeten dus elke morgen op tijd worden uitgehaald, desnoods twee keer op een morgen. Verder: de voorraadkist was van hout en de kans is niet gering dat bij afwezigheid van graan in de voerbakken, de ratten en muizen zich op de voerkist storten en daar gaten in knagen. Een metalen of zinken ketel (oude wasketel met deksel, nog steeds verkrijgbaar op rommelmarkten) verhindert deze actie gegarandeerd. Wanneer er niets meer te snaaien valt voor de ratten, hebben ze er niets meer te zoeken en taaien ze op den duur vanzelf af. De meneer uit Drenthe was genegen de tips te gebruiken en de gifpot met rust te laten.

Adres: Postbus 54, 8426 AD Appelscha.

